

16 oktober 2016, 29e zondag door het jaar C

Broeders en zusters, vandaag komt de Heer naar ons toe met een klein verhaal over een arme vrouw, een weduwe die op zoek is naar gerechtigheid. Jezus vertelt dit verhaal om duidelijk te maken wat bidden is. Haast ieder mens bidt wel eens, ook als je zelden in een kerk komt en weinig over God weet. Bidden heeft met verlangen te maken. God nodigt ons, ook in deze viering, uit om ons verlangen naar vrede en liefde niet voor ons te houden, maar Hem er steeds mee lastig te vallen. Hij wil graag dat wij steeds opnieuw bij hem aankloppen.

Erkennen wij in stilte onze zonden om het mysterie van de eucharistie waardig te kunnen vieren.

Het evangelie volgens Lucas, dat wij dit hele jaar op de zondag beluisteren, heeft veel aandacht voor het gebed. Vooral van Jezus zelf wordt ons door Lucas vaak gezegd dat hij op allerlei belangrijke en minder belangrijke momenten in gebed was. Hij zocht vaak de stilte en de eenzaamheid. Zijn relatie met zijn Vader was voor hem de diepe basis van zijn menselijk bestaan. In de intieme biddende omgang met zijn Vader was Hij werkelijk thuis. Soms was dat een vreugdevol gebed, een lofprijzing en dankzegging, soms was het ook een gebed van pijn en worsteling, zoals in de hof van Getsemane. Maar steeds opnieuw was er het vertrouwen van de diepe eenheid tussen Vader en Zoon.

Jezus heeft niet alleen zelf veel gebeden. Hij heeft ook zijn leerlingen leren bidden en hun aangeraden steeds te bidden en niet te versagen. Met die woorden begint het evangelie van vanmorgen. Jezus vraagt van zijn leerlingen dat zij veel en volhardend bidden. Ook zijn leerling de apostel Paulus zegt in de 1^e Tessalonicenzenbrief dat ze voortdurend moeten bidden. Het gebed hoort wezenlijk bij de boodschap van Jezus. Maar waarom, waarom is bidden zo belangrijk?

De eerste reden daarvoor vinden wij in de lezingen uit de Heilige Schrift van deze zondag. We hebben gezien hoe het volk Israel in de woestijn door de Amalekieten aangevallen en bedreigd wordt. De kwetsbare stoet Hebreeën die met vee en vrouwen en kinderen door de woestijn trokken, werd steeds opnieuw door dit roversvolk overvallen. Ze moesten iets doen en besloten openlijk de strijd met hen aan te gaan. Maar Amalek was sterk en kwam steeds opnieuw uit onverwachtse hoek opzetten. Mozes beseftte dat zij dit niet met eigen kracht alleen konden en besloot met twee helpers boven op de heuvel te gaan staan met de armen biddend omhoog geheven. Steeds als hij zijn armen omhooghield naar God, waren de strijders van Israël sterker. Maar de hele dag die gebedshouding volhouden was zwaar voor hem. Soms liet hij zijn armen zakken en dan was meteen Amalek aan de winnende hand. Omdat Mozes moe werd gingen zijn beide helpers zijn armen ondersteunen en zo kon hij het volhouden tot de avond en zo won het volk de zware strijd. De Amalekieten werden verslagen.

We kunnen uit dit verhaal verschillende dingen leren. Allereerst dat wij mensen kwetsbaar en zwak zijn, zowel in ons strijden en werken als in ons gebed. Mozes had zijn twee helpers nodig om het vol te houden. Maar het volk had zijn gebed nodig. Zonder Gods hulp lukte het niet. Het volk Israël moest steeds opnieuw leren niet op eigen kracht, maar op God te vertrouwen. God wil ons helpen, maar Hij wil ook dat wij om die hulp vragen en erin geloven. Zonder ons geloof in Hem gaat het niet. En de twee helpers maken ons op een ontroerende manier duidelijk dat wij hierin ook elkaar nodig hebben.

Het evangelie van de weduwe en de onrechtvaardige rechter gaat ook over de kracht van het voortdurende gebed. Als er één groep zwak en kwetsbaar was in het oude Israel dan was het wel die van de weduwen. Zij waren aangewezen op noodhulp en als ze die niet kregen, als hen onrecht werd aangedaan, dan konden ze geen kant op. Deze weduwe uit het verhaal van Jezus gaat naar een rechter om van hem een uitspraak te krijgen, om haar recht te halen tegenover degene die haar tekort doet. Deze rechter loopt echter niet zo hard. Hij zal wel denken: zo'n arme vrouwtje, daar heb ik niets aan. Hij was meer met zijn eigen voordeel dan met het haar aangedane onrecht bezig. Maar de vrouw geeft niet op. Steeds opnieuw gaat ze naar de rechter en doet een beroep op hem, ze houdt vol, ze blijft erin geloven ook al lijkt de rechter totaal ongeïnteresseerd. Uiteindelijk besluit hij haar zaak te behandelen en een uitspraak te doen, niet uit rechtsgevoel, maar om van het gezeur af te wezen. Zo is het ook,

zegt Jezus, met ons. Als wij bidden tot God lijkt het ook alsof hij niet luistert en niet geïnteresseerd is. Hoe vaak hebben we niet gebeden zonder dat ons gebed verhoord werd. Vaak hebben we dan de neiging maar op te houden, omdat het toch niet helpt. Maar denk aan de weduwe, blijf geloven dat je eens gehoord wordt, hou vol met je kloppen aan de deur van God, omdat het zo belangrijk is dat je je recht krijgt, dat je krijgt wat van levensbelang is voor je.

Bidt zonder ophouden, dat is de opdracht van Jezus aan zijn leerlingen. Bidt steeds door in het vertrouwen dat God een liefdevolle Vader is die je zal geven wat je nodig hebt. Maar hoe kun je zonder ophouden bidden? Juist monniken hebben zichzelf die vraag gesteld. Altijd door bidden, dat is toch onmogelijk? Je moet toch ook werken en slapen en er zijn zoveel dingen die je gedachten in beslag nemen? Hoe kun je altijd door bidden? De oude woestijnvaders, de eremieten die alleen in cellen in de woestijn leefden, namen die boodschap heel letterlijk en baden tijdens het werken en eten en bij het inslapen het Jezusgebed. Ze riepen Jezus' naam voortdurend aan en baden steeds bij elke ademhaling om ontferming. Meer uitdrukkelijke gebedsdiensten, zoals wij in ons klooster dat zes keer per dag doen, hadden ze eigenlijk alleen 's morgens en 's avonds en 's nachts. Maar ze slaagden er in om ook tijdens het werk, het vlechten van manden, steeds door te bidden. Misschien dat dit een te hoog ideaal was, want er ontstonden al spoedig grote kloosters waarin vele monniken bij elkaar woonden en diverse keren per dag samen kwamen om te bidden. Juist minder gevorderde monniken, de beginners, voor wie Benedictus zijn regel schreef, hebben er behoefte aan om gesteund te worden in hun gebed door elkaars aanwezigheid in de gebedsdiensten verspreid over de dag. Benedictus gaf een gematigde regel voor leerling-monniken; de officies die hij aanduidt zijn niet te zwaar. Door deze diensten steunen de monniken elkaar, net als de helpers Mozes steunden. Ze zijn een begin, ze helpen je om verder te groeien naar een voortdurend bidden en met je hart bij God zijn. Dat mag niet ten koste gaan van je werk en van je relaties met medemensen. Het is meer een basis van Godsvertrouwen en openheid bij alles wat je doet.

Maar waarom is die houding van voortdurend gebed zo belangrijk? God weet toch wat wij nodig hebben en dat we van hem houden? Dat hoeven we toch niet steeds te herhalen? Voor God is dat inderdaad niet nodig. Hij heeft geen informatie nodig over wat er in ons omgaat. Maar wel verlangt Hij naar onze liefde, naar ons hart. En ook voor ons is het toch heel belangrijk ons hart bij de Heer te hebben en naar een voortdurend gebed te streven. Ten eerste, omdat je je zwakheid en kleinheid bewust bent. Je kunt niet zonder de liefdevolle zorg van God. Je hebt zijn wijsheid en zijn liefde voortdurend nodig. In het gebed stel je je open voor zijn helende en genezende kracht. 'God kom mij te hulp', zo beginnen we onze gebedsdiensten. Ten tweede, omdat je het graag wilt. In ons mensen is een diep verlangen naar Gods nabijheid. We voelen dat we bij hem licht en blijdschap vinden. 'Wees hier aanwezig, licht in ons midden'. Niemand dwingt ons om te bidden, maar door het gebed openen we ons hart voor hem en kan Hij binnenkomen in ons bestaan.

Monniken hebben altijd gezocht naar manieren om voortdurend te bidden. Maar is het ook iets voor gelovigen die gewoon in de wereld leven? Het is al moeilijk om enkele momenten voor het gebed te vinden. We worden voortdurend bezig gehouden en afgeleid. Toch zijn er altijd mensen die met kleine woorden van gebed en kleine momenten van bezinning hun hart op God gericht houden en die momenten van gebed aan tafel of voor het slapen gaan serieus nemen. Ook op het internet zijn talloze sites voor gebed en bezinning. Wij zijn niet allemaal Mozes of de apostelen, we zijn ook niet allemaal monniken of kluzenaars, maar we kennen allemaal het verlangen om dicht bij God te leven, meer zijn vrede en zijn licht in ons hart te ervaren. Op de weg van het gebed zijn we allemaal leerlingen en of we nu veel of weinig bidden, het gebed is er voor ons allemaal. Amen.